

طبقه بندی ، تفکیک و جمع آوری پسماند

تهیه و تنظیم:

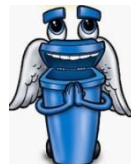
یادگیری ناب- کارشناس ارشد مهندسی محیط زیست

پارلمان داراب- بهار 1397

زباله های بیمارستانی بدون شک یکی از منابع آلوده کننده محیط زیست به شمار می رود. به همین علت یکی از مسائل اساسی در

تفکیک پسماند در بیمارستان:

1. مدیریت مواد زائد جامد به عهده مسئول بهداشت محیط بیمارستان می باشد.
2. تفکیک پسماند در مبداء تولید و توسط پرسنل انجام می شود .
3. پرسنل خدمات مسئولیت جمع آوری و انتقال پسماند ها را به محل نگهداری موقت زباله را به عهده دارند.
4. زباله بخش ها در سه نوبت (در ساعات 5 صبح 1 ظهر و 6 شب) از اتاق بیماران جمع آوری و به محل نگهداری موقت زباله منتقل می شود.
5. حمل زباله بایستی با استفاده از سطل های درب دار و چرخدار انجام شود.
6. هنگام جمع آوری زباله کیسه های زباله باید گره زده شود و پس از این که از عدم نشستی شیرابه مطمئن شده ، برچسب زده شود و در سطل مخصوص جمع آوری پسماند که در انتهای هر بخش می باشد قرار داده شود.
7. کیسه های زباله بسته به نوع زباله (عادی ، عفونی ، شیمیایی و نوک تیز و برنده) باید جداگانه جمع آوری و سر آنها گره زده شود.
8. پرسنل خدمات باید قبل از قرار دادن کیسه های زباله درون سطل های مخصوص در اتاق نگهداری موقت پسماند ، زباله ها را بسته به نوع آن وزن نموده و در جدول مخصوص درج نمایند.
9. آمار ماهیانه زباله تولیدی هر بخش در پایان هر ماه (با در نظر گرفتن درصد اشغال تخت) توسط واحد بهداشت محیط در اختیار بخشها قرار می گیرد. (با هدف تفکیک صحیح پسماند و کاهش پسماند عفونی)
10. بیمارستان مجهز به 1 دستگاه امحاء پسماند می باشد که زباله های عفونی و نوک تیز پس از بی خطر شدن به همراه پسماند عادی و شیمیایی روزانه توسط شهرداری به خارج بیمارستان منتقل می شود .

پسماند نوک تیز و برنده :

اقلامی هستند که می توانند موجب زخم از قبیل بریدگی یا سوراخ شدگی شوند که ممکن است عفونی باشند یا نباشند به هر حال به عنوان پسماند بشدت تهدید کننده سلامتی به شمار می آیند . مانند: سوزنها ، سوزنهای زیرجلدی، تیغه چاقوی جراحی و دیگر تیغه ها ، چاقو، ست های انفوزیون ، اره ها ، شیشه های شکسته، ناخن بیماران و ...

- جمع آوری در ظروف مقاوم و سپس کیسه زرد

پسماند شیمیایی دارویی:

دارویی: عبارتند از داروهای تاریخ گذشته ، مصرف نشده و تفکیک شده و آلوده، واکسن ها، مواد مخدر، اقلام دور ریخته شده مورد مصرف در کارهای دارویی مانند بطری ها و قوطی های دارای باقیمانده داروهای خطرناک

شیمیایی: پسماندهای دارای جیوه، بقایای کار دندانسازی، باتری ها ، پانل های سربی، معرف های آزمایشگاهی ، داروهای ثبوت و ظهور فیلم ، پسماند ژنوتوکسیک (مانند داروهای سایتوتوکسیک و مواد پرتوساز) ، ظروف مخصوص نگهداری نمونه های پاتولوژی

- جمع آوری در سطل سفید با کیسه سفید

پسماند معمولی:

پسماند معمولی مشابه پسماند خانگی بوده و به طور عمده از کارکرد خدمات اداری و عمومی تولید می شود و شامل زباله های قسمت آبدارخانه، آشپزخانه، قسمت اداری مالی، ایستگاه پرستاری، باغبانی و نظایر آن می شود.

- جمع آوری در سطل آبی با کیسه آبی

محل تولید "توسط کارکنان" موجب ارتقاء سطح بهداشت، کاهش عفونت های بیمارستانی و زباله های خطرناک می گردد.

Image Envision 22511

منبع : دستورالعمل کشوری تفکیک اصولی پسماندها
تصویب نامه هیئت وزیران
- کلیات بهداشت محیط دکتر علیرضا مصداقی نیا
دکتر رامین نبی زاده
- مدیریت زباله شهری - دکتر قاسم علی عمرانی

- پسماندهای عفونی مظنون به داشتن عوامل زنده بیماریزا (باکتریها ، ویروسها ، انگل ها و قارچها) به مقدار و با کیفیتی که بتوانند در میزبانان حساس موجب بیماری شوند می باشد .مانند :
- محیط های کشت میکروبی و مواد نگهداری شده حاوی عوامل بیماریزای ناشی از کار آزمایشگاه
- مواد یا تجهیزاتی که با فرد مبتلا به بیماری عفونی تماس داشته اند و مواد دفع شده از این بیماران
- پسماندهای ناشی از عملهای جراحی مانند بافتها،
- مواد و تجهیزاتی که در تماس باخون یا دیگر
- مواد آلوده ای بدن بوده اند.
- پسماندهای بیماران عفونی بستری شده در بخش ایزوله مانند
- مواد دفعی ، پانسمنهای بخش های جراحی یا عفونی، لباسهای آلوده به خون یا دیگر آلودگی های بدن
- پسماندهایی که در تماس با بیماران عفونی همودیالیز شده باشند یا هر نوع وسیله دیگری که در تماس با اشخاص یا جانوران آلوده بوده اند.
- جمع آوری در سطل زرد با کیسه زرد

تفکیک و جداسازی زباله های بیمارستانی در

آبی	آبدارخانه	معمولی
	ایستگاه پرستاری	
	آشپزخانه	
	اداری مالی	
	باغبانی	
زرد	عفونی	خطرناک
سفید	شیمیایی	
Safety box	نوک تیزوبرنده	
-	رادیواکتیو	

پسماندهای عفونی :

بیمارستان مدیریت مواد زائد جامد (Solid waste) (تفکیک، جمع آوری ، نقل و انتقال و نگهداری موقت و دفع نهایی) می باشد به نحوی که خطری افراد عادی را تهدید نکند.

* مواد زائد جامد (Solid waste) شامل تمام مواد جامد و نیمه جامدی است که ارزش نگهداری ندارند.

* پسماند به مواد جامد ، مایع، گاز
(غیر از فاضلاب) می گویند که از فعالیت انسان حاصل و از نظر تولید کننده زائد محسوب می شود.

خطرات زباله های بیمارستانی :

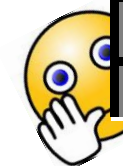
- انتقال بیماریهای مسری وواگیر
- نظیرایدزوهپاتیت و...
- عامل تغییرات ژنتیکی
- حاوی موادشیمیایی ودارویی خطرناک
- حاوی موادرادیواکتیو

افراد در معرض خطر :

- پرسنل خدماتی
- پرسنل درمانی
- بیماران بستری
- پرسنل رختشویخانه و متصدیان دستگاه بی خطر ساز زباله

پسماندهای مراکز بهداشتی و درمانی در بیمارستانها به 2 گروه معمولی و خطرناک تقسیم می شوند. پسماندهای خطرناک که «به روش خاص مدیریت» میشوند، شامل 4 دسته: عفونی، شیمیایی، نوک تیزوبرنده و رادیواکتیو می باشند.

راهنمای پسماندها	
2	نوع پسماند
رنگ سطل / کیسه	